

УДК 616.711-089.2(100)(06)

DOI: <http://dx.doi.org/10.15674/0030-598720192116-117>

**Звіт і резолюція за підсумками 17-го міжнародного симпозиуму
«Малоінвазивна та інструментальна хірургія хребта»,
проведеного на базі ДУ «ІПХС ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України»
під егідою ISMISS за сприянням NASS 25 травня 2019 р.**

У роботі симпозиуму взяли участь провідні фахівці в галузі вертебології та нейрохірургії з дев'яти країн світу — Німеччини, Швейцарії, Італії, Ізраїлю, Пакистану, Росії, Вірменії, Таїланду, України. Оприлюднено 38 доповідей, із них 21 зроблено вітчизняними та 17 закордонними спеціалістами. Головна мета — обговорення досвіду використання методів малоінвазивної та інструментальної хірургії в лікуванні пацієнтів із захворюваннями та ушкодженнями хребта, сучасних питань у вертебології.

Із відкриттям симпозиуму учасників привітали директор ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України» професор Корж М. О., президент українського Товариства малоінвазивної та інструментальної хірургії хребта професор Радченко В. О.

За багаторічною традицією до участі в роботі запрошено всесвітньо відомих фахівців та експертів ISMISS. Hansjoerg Leu (Швейцарія) провів порівняльний аналіз власного досвіду ендоскопічної та традиційної хірургії хребта, визначив перспективи розвитку хірургії хребта взагалі. Гіттер Себастьян (Німеччина) виступив із доповідями «Ретроспективний аналіз імплантації штучного диска за період до 15 років; результати застосування в 300 пацієнтів і повідомлення про ускладнення», «Динамічний спондилодез у разі дворівневих процедур у шийному відділі хребта в порівнянні з кейджем, поставленим моносегментарно», «Мультисегментарна гібридна стабілізація шийного відділу хребта: комбінація спондилодезу та штучного міжхребцевого диска».

Сохаїл Мохамед (Пакистан) доповів про хірургічне лікування туберкульозного спондиліту, розглянув питання тактики лікування кіфозу, він порушив питання кісткової пластики, а саме визначення критеріїв ефективності застосування кісткових аутотрансплантатів.

Інформацію про сучасний рівень досягнень у діагностиці та хірургічному лікуванні стенозів подали Біні Вальтер (Німеччина, Швейцарія) — «Поперековий спінальний стеноз: зміна парадиг-

ми до цільового зменшення рівня декомпресії» та Сак Леонід (Росія) «Хірургічне лікування дегенеративних захворювань шийного відділу хребта — який метод лікування вважати найкращим?».

Удруге симпозиум відвідав Сріфіром Порн-правіт (Таїланд) і розповів про власний досвід ендоскопічної трансфорамінальної декомпресії в разі невдалої хірургії хребта, порівняв черезшкірну поперекову та звичайну дискектомію.

Берхард Грейнер (Німеччина) виклав думку щодо застосування ендоскопічної техніки лікування патології дуговідросткових суглобів, стану м'язів хребта після ендоскопічної хірургії хребта.

Рафаель Партескано (Італія) розповів про новітню методику лікування переломів тіл хребців на фоні остеопорозу.

Олександра Сатановській (Ізраїль) проаналізувала результати хірургічного лікування переломів тіл хребців зі застосуванням робототехніки та звичайних методик.

Армен Хакопян (Вірменія) поділився досвідом ендоскопічного видалення гриж міжхребцевого диска.

Доповіді вітчизняних хірургів-вертебологів і нейрохірургів підтвердили, що рівень хірургії хребта в Україні відповідає світовому. Відзначено прогресивний розвиток клінічних центрів та успішну підготовку фахівців, які активно впроваджують новітні технології діагностики та хірургічного лікування пацієнтів з ушкодженнями та захворюваннями хребта, зокрема на базі Інституту Ситенка, клінічної лікарні «Феофанія» ДУС, клініки нейрохірургії та медицини болю «НЕЙРОМЕД», Винницької обласної психоневрологічної лікарні ім. акад. О. І. Ющенка, КЗ «Рівненська обласна клінічна лікарня» РОР, Центру реконструктивної та відновної медицини ОНМедУ, ООО «Ендоскопічна нейрохірургія» (Дніпро), Херсонської обласної клінічної лікарні.

Представники харківської школи вертебологів виступили з доповідями: проф. Радченко В. О. «35 річний досвід хірургії хребта», д. мед. н. Петренко Д. Є. «Хірургічне лікування метастазів хребта і спинного мозку», к. мед. н. Барков О. О.

«Помилки й ускладнення транспедикулярної фіксації в хірургії хребта», к. мед. н. Попов А. І. «Сакропластика в разі переломів бокових мас крижової кістки», к. мед. н. Попсуйшапка К. О. «Лікування «високоенергетичних» переломів грудного та поперекового відділів хребта», к. мед. н. Скіданов А. Г. «Результати заднього спондилодезу залежно від структурних і функціональних властивостей паравертебральних м'язів».

Від київських провідних спеціалістів виступили: проф. Левицький А. Ф. «Хірургічне лікування нейро-м'язових деформацій хребта в дітей», проф. Возняк О. М. «Хірургічне лікування внутрішньомозкових спінальних пухлин на рівні краніовертебральної ділянки», проф. Педаченко Ю. Є. «Диференційований підхід до лікування множинних гриж міжхребцевих дисків шийного відділу хребта», проф. Сташкевич А. О. «Хірургічна корекція деформацій хребта за умов анкілозивного спондилоартриту», к. мед. н. Гармиш А. Р. «Порівняльний аналіз класичної мікродискектомії, трансфорамінальної мікродискектомії та унілатеральної біпортальної дискектомії», к. мед. н. Лисенко С. М. «Малоінвазивні доступи до шийного відділу хребта», Павлов Б. Б. «Кобляція в лікуванні дискогенного болю».

Фахівці з інших регіонів України подали презентації: к. мед. н. Горбатюк К. І. (Вінниця) «Хірургія хребта — «фаст трек», к. мед. н. Піонтковський В. К. (Рівне) «Новий метод черезшкірного артродезу дуговідростчатих суглобів», Яворський О. А. (Одеса) «Тактика лікування стенозу шийного відділу хребта», Ліонтковський Ю. О. (Кам'янець-Подільський) «Досвід лікування переломів зуба аксиса шийного відділу хребта».

Отже, широка географія доповідачів та їхній високий рівень і великий досвід у хірургії хребта підтверджують актуальність проблематики симпозиуму. За результатами плідної роботи проф. Корж М. О. та проф. Радченко В. О. зазначили:

– українське товариство малоінвазивної та інструментальної хірургії хребта активно бере участь упродовж 18 років у реалізації завдань ISMISS, що сприяє успішному розвитку хірургії хребта в Україні;

– щорічний обмін досвідом та обговорення наукових і практичних досягнень на теренах України позитивно впливає на розвиток вертебології в країні, упровадження новітніх технологій діагностики та лікування й підвищення кваліфікації фахівців;

– визнано доцільними залишити проведення симпозиуму у форматі щорічного заходу та зо-

середити увагу на розширенні співробітництва з Північноамериканським товариством хребта (NASS).

За підсумками симпозиуму ухвалено резолюцію та внесено пропозиції щодо підвищення ефективності науково-дослідних робіт і поліпшення якості результатів лікування пацієнтів із патологією хребта:

1. Визнати роботу симпозиуму успішною та проводити захід НАМН та МОЗ України один раз на рік зі залученням визначних фахівців світу в галузі вертебології.

2. Запропонувати НАМН та МОЗ України провести заходи щодо забезпечення координації діяльності наукових установ і передбачити включення в цільові програми інститутів НАМН та МОЗ України фундаментальних та експериментальних науково-дослідних робіт, які стосуються малоінвазивних та інструментальних методів лікування патології хребта. Віднести до пріоритетних напрямів охорони здоров'я України розвиток теоретичних, експериментальних і клінічних досліджень із проблем захворювань хребта.

3. Звернутися до НАМН та МОЗ України з пропозицією передбачити відповідне фінансування наукових установ для виконання цільових програм на сучасному науковому рівні.

4. Запровадити МОЗ України державну програму щодо забезпечення закладів охорони здоров'я необхідними засобами для остеосинтезу хребта з метою своєчасного надання спеціалізованої медичної допомоги населенню України.

5. Об'єднати зусилля фахівців різних галузей (медицини, біології, біохімії, фізики, математики тощо) для створення, дослідження, упровадження в клінічну практику різних видів біоматеріалів та імплантатів.

6. Удосконалити підготовку ортопедів-травматологів із питань кісткової онкології з метою покращення діагностики та своєчасного централізованого направлення хворих із пухлинами кісток лише в спеціалізовані центри кісткової онкології; посилити міжгалузеву інтеграцію.

7. Визначити як пріоритетні напрями розвитку та впровадження малоінвазивної ендоскопічної інструментальної хірургії хребта.

Проект резолюції прийнятий зборами делегатів симпозиуму. Розмістити затверджену резолюцію на сайті Державної установи «ІПХС ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України» та опублікувати в журналі «Ортопедия, травматология и протезирование».